

HAGS®

 LEK
för alla

HAGS skapar lek- och mötesplatser
för inkludering, tillgänglighet & glädje

Att leka är fantastiskt!

Den är både rolig och nödvändig för ett barns utveckling. Genom att leka lär sig barnen att förstå omvärlden. De lär sig socialt samspel och att kommunicera med andra. Att utforska, experimentera och testa sig fram lär dem orsak och verkan, riskbedömning och att fatta egna beslut.

Här lär de sig att dela med sig, träna styrka och koordination och att utveckla sin fantasi och kreativitet. Visst är det häftigt att så mycket bra kan komma från något så roligt som att leka!

Lekplatsen är så mycket mer än bara lekprodukter. Det är en viktig plats för integration där du kan träffa nya och gamla vänner, oavsett ålder. Att alla barn skall få leka känns som en självklarhet.

Att skapa tillgängliga lekplatser kan vara svårt, men vi tror att genom gott samarbete och eftertanke kan vi komma långt. Vi hoppas att denna broschyr kan inspirera dig i ditt arbete att tänka, planera och skapa mötesplatser för alla.

Välkommen till HAGS och Lek för Alla.

LEK för alla

Lekplatsen ska vara **till glädje** för så många som möjligt. Det är genom leken som ett barn tar sig an världen och gör den begriplig.

Alla kan inte göra allt, men det måste finnas **något för alla på en lekplats.**

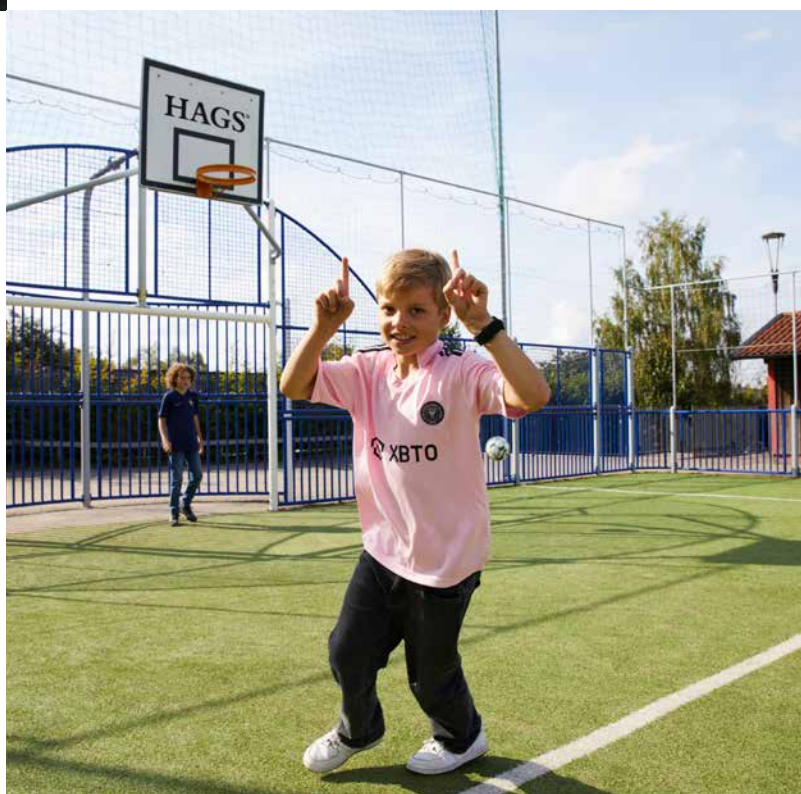

Känslan av att vara **få vara med i leken** och att inte känna sig utanför är bland det viktigaste som finns.

En lekplats är så mycket mer än bara en plats med lekprodukter. Det är en plats där man träffas, får **nya vänner**, lär sig mycket bra saker och skapar minnen för livet.

Genom social interaktion får barn träna på samarbete och att lösa konflikter. När ett barn vågar prova nya saker, utvecklas deras **mod och själukänsla.**

Dessa förmågor är särskilt viktiga för barn med funktionshinder.

Det är viktigt att variera utmaningar på lekplatsen så att barn med olika förmågor kan aktiveras **samtidigt**.

Prova att gruppera likartad utrustning med varierande svårighetsgrad bredvid varandra.

Starka **färger** och **kontraster** är bra för synsvaga.

Lekupplevelser kallas ibland även för lekvärden och beskriver den möjlighet som en miljö, ett föremål eller en del av utrustningen ger för barns upplevelse av lek.

Lekupplevelser är **avgörande för ett barns utveckling** och för att det ska trivas på lekplatserna.

Hårda ytor gör det möjligt att krypa, gå, springa, studsa och rulla **tillsammans**.

På **hags.com** hittar du förslag på lekredskap som passar bra för några av de vanligaste funktionsnedsättningarna:

- ADHD
- Intellectuell funktionsnedsättning
- Synnedsättning
- Autism
- Hörselnedsättning

Vi visar dig gärna alla möjligheter som finns för att skapa platser med lekmöjligheter för alla **för alla barn**.

Ramper, anpassade gungstolar, ryggstöd och trappor **ökar tillgängligheten**.

Rätten att leka!

FN:s konvention om barns rättigheter, Barnkonventionen, blev lag 1 januari 2020. Den innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet. Det finns 4 grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn.

2

Alla barn har samma rättigheter och lika värde.

Utöver dessa fyra vill vi lyfta fram ytterligare två med stor betydelse ur ett lekperspektiv.

3

Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.

23

Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.

6

Alla barn har rätt till liv och utveckling.

31

Barn har rätt till lek, vila och fritid.

12

Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Lek Pyramid

HAGS Lek Pyramid bygger på många års internationell erfarenhet och insikter från ledande experter på barns utveckling. Den säkerställer maximala utvecklingsfördelar och ger ett intuitivt ramverk för designers, kravställare och inköpare för att skapa inkluderande, tillgängliga lekutrymmen för alla barn.

I basen av HAGS lekpyramid finns en grund av lekutvecklingsområden. Från dessa områden växer lekupplevelsena och förgrenar sig i olika riktningar. När dessa upplevelser utvecklas passerar de genom olika lekfaktorer, som var och en förbättrar och berikar leken.

I slutändan delas fördelarna med lek på bred front, när många användare och skapar ett stort, inkluderande leklandskap. Detta tillvägagångssätt säkerställer att leken är tillgänglig och gynnsam för barn med alla förmågor, vilket främjar en miljö av glädje, tillväxt och inkludering.

HAGS®

I samarbete med

**FUNDamentally
Children...**

Designad av Inkludering

Mirage Gungsits

- Utformad för barn med funktionsnedsättning.
- Här kan barn med olika förmågor njuta av att gunga.
- Tillåter säker och bekymmersfri lek.
- Justerbar sele finns att köpa separat.

Karusell Spinmee

- Anpassad för personer med rörelsenedsättning.
- Karusellen är i samma nivå som marken.
- Här kan man både sitta och stå.
- Finns plats för rullstol.

Snappy Tillgänglig Vippgunga

- Krokodilformad vippgunga för barn i åldern 2-5 år.
- Ger en rolig och engagerande gungande rörelse för små barn.
- Har ett högt ryggstöd (550 mm) för att kunna sitta bra och stabilt.
- Utrustad med ett handtag högst upp på ryggstödet.
- Handtag framtill gör det möjligt att hålla i sig när man gungar.
- Justerbar sele finns att köpa separat.

Mate Sandbord

- Ger möjlighet för barn med olika förmågor att leka tillsammans.
- Lämplig för både utbildnings- och fritidsmiljöer.
- Stimulerar sensorisk och kreativ lek.
- Ger möjlighet till praktiskt, interaktivt lärande.

Dennis vippgunga

- Tillgänglig och rolig för barn med eller utan funktionsnedsättningar
- Utformad för alla, inte bara rullstolsanvändare, för att främja gemensamt nöje.
- Sits i rullstolshöjd för att enkelt kunna förflytta sig.
- Ledstång ger stöd vid förflyttning.
- Handtag i ryggstöd för att kunna hjälpa till med fart.

Cone Climber

- Tilltalar barn i alla åldrar.
- Genom att klättra och snurra utvecklas de motoriska rörelserna.
- Stimulerar till kreativ och fantasifull lek.
- Ger barnen möjlighet att skapa kontakter och samarbeta.
- Erbjuder en rolig, stimulerande och säker miljö för upptäckter och experiment.

HAGS tillgängliga nätverk

Vi är väldigt tacksamma för alla kunniga personer som hjälper oss att ständigt förbättra den tillgängliga leken. I Sverige har vi ett nätverk som består av personer med funktionsnedsättning, föräldrar till barn med funktionsnedsättning och representanter från olika organisationer.

Vi rådfrågar nätverket vid utformningen av nya produkter, kundförfrågningar och andra frågor för att säkerställa att vår kunskap är autentisk och praktisk.

Frida Lygnegård

Hälsö högskolan
Jönköping University

Fridas tankar om barn och lek.

"Enligt artikel 31 i FN:S barnkonvention har alla barn rätt till lek, vila och fritid. I och med detta är lek en viktig del av barns utveckling, men det är också viktigt att man inte bara har rätt att leka, utan att man också får leka i en trygg och säker miljö, både fysiskt men också socialt".

Ida & Milgott Eliasson

Mor och son

Lekplatsen är det bästa jag vet.

"Jag heter Milgot och föddes den 28 september 2019 med Downs Syndrom. Egentligen är det ingen större skillnad på mig och andra barn. Bara det att vi med Downs syndrom i större utsträckning föds med lägre muskeltonus vilket gör att vår motorik är lite försenad. Att gå till lekplatsen tycker jag är roligt, typ bland det bästa jag vet. Jag älskar framförallt att gunga. Det kittlar liksom så skönt i magen".

Jonas Samuelsson

Far till 2 barn och rullstolsanvändare

Leken är viktig och utvecklande.

"Jonas Samuelsson är tvåbarnspappa och gillar att vara aktiv. Efter en olycka 2005 sitter han i rullstol. Leken är viktig och barn måste få ha roligt. Det vi gör mest på lekplatser är att busa, följa efter varandra och gunga. Barnen älskar att klättra i klätterställningen och jag följer efter dem efter. Underlaget kring lekställningarna är en viktig del på lekplatsen från mitt förräldraperspektiv som är rullstolsbunden."

Helen Bergander

Koordinator/designer tillgänglighet
HAGS Sverige

Vi vill att lek ska vara till för alla barn!

"Vi vill vara med och skapa inkluderande lekplatser. En lekplats ska kunna användas av så många människor som möjligt, oavsett ålder eller förmåga.

När vi talar om inkludering talar vi också om sociala aspekter som vänskap, samarbete och självförtroende."

Ren glädje med HAGS

Under årens lopp har vi arbetat med barn i alla åldrar, från olika kulturer och med olika förmågor för att utforma produkter som gör det möjligt för alla barn att leka och ha roligt på lekplatsen. Genom lektester med barn redan under utformningen av produkterna säkerställer vi att de uppfyller barnens behov.

På vår testanläggningar i Sverige och Storbritannien observerar våra experter barnen under lektesterna och samlar in feedback för att säkerställa att våra produkter håller måttet och är roliga och säkra för barnen.

Utformad för inkludering

2

3

14

13

9

15

12

10

16

11

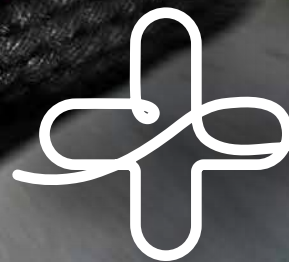

En inkluderande lekplats är en välkomnande, flexibel och stimulerande plats för alla. Den erbjuder olika sätt att leka, med utrustning som uppmuntrar till att hoppa, klättra, glida och snurra, anpassad efter individuella förmågor. Öppna ytor ger möjlighet till fri rörelse och kreativ, självstyrd lek. Designen främjar sociala, känslomässiga och fysiska upplevelser samtidigt som naturen bidrar till ökat välbefinnande.

1. Belysning förlänger besöken på lekplatsen, ökar säkerheten och underlättar orienteringen. Extra belysning nära funktioner som sandlådor eller klätterställningar kan förbättra synligheten.
2. Karuseller på marknivå gör leken tillgänglig för alla och hjälper barn att utveckla koordination och kroppsmedvetenhet.
3. Balansera är en grundläggande motorisk rörelse. Balanslek utvecklar barnets koordination och koncentration. Om balansleken är nära marken är det möjligt för fler att delta. När lekutrustning placeras i banor inspirerar det till att leken fortsätter längre.
4. Dennis vippgunga har ett bekvämt säte med en fempunktssele som tillval för att hålla användaren säker. Handtaget på ryggstödet gör det möjligt för föräldrar eller vårdnadshavare att hjälpa till med farten och bli en del av upplevelsen. Här kan alla barnen leka tillsammans! Någon kan stå/sitta i mitten och gunga, samtidigt som de i sätena kan ta fart mot golvet eller med hjälp av ledstången. Här behöver man inte ha styrka i benen.
5. Sandlek uppmuntrar till fantasifull lek. De upphöjda sandlådorna gör det möjligt för fler att delta. Här kan man både leka tillsammans och enskilt.
6. Ge möjlighet till skugga och vindskydd på lekplatsen.
7. Taktila skärmar fritt uppställda i en triangel ger möjlighet till lek från olika håll. Här kan man leka själv, men ändå vara tillsammans med andra barn.
8. Tydliga, inbjudande entréer med taktila orienteringsskyltar gör det lätt för alla att hitta rätt.
9. Lekställningen som är den största attraktionen på lekplatsen ska kunna användas av så många som möjligt. Här är det viktigt att tänka på varierad utmaning. Att de som vill utmanas med höjder och klättring gör det, och att de som är på marknivå också har något att göra. Lägg till kluriga spel där man kan leka ensam. Affärsdiskar ger möjlighet till fantasifull lek tillsammans. Använd produkter som uppmuntrar till att titta, lyssna och känna.
10. Snappy vippgunga har ryggstöd, fästen för att koppla på en sele och handtag som gör det möjligt för alla barn att njuta av gungande lek.
11. Balansbanor som placeras i cirkel uppmuntrar till social gemenskap och samarbete mellan barn.
12. I sanden gör man av med mycket energi. Snurr och klätterleken är allt i ett. Den är både utmanande och uppmuntrar till koordination och koncentration.
13. Viloplatser ger möjlighet till vila och att dra sig undan från leken en stund. Här kan man sitta och äta tillsammans och umgås.
14. Använd olika gungsitsar för att tillgodose olika behov.
15. I varierande underlag med kontrasterande ledstråk gör det möjligt för fler att leka. Lättrullat underlag är nödvändigt för några. Kontraster är nödvändiga för andra för att kunna orientera sig.
16. Rama in lekplatsen med grönska för att skapa en lugnande och välkomnande miljö.

Tillgänglig lekplatser runtom i världen

Jönköping, Sverige

Arc en Ciel, Frankrike

Polanco, Spanien

Leyton Buzzard,
Storbritannien

Brombachsee, Tyskland

En dag på bondgården

I den idylliska miljön i Lassagården, Sverige, finns en lekplats som ger barn och familjer möjlighet att upptäcka spänningen och äventyret med livet på en bondgård.

Lekplatsens tema är inspirerad av Lassagårdens rika jordbruksarv skapades en lekfull miljö som återspeglar regionens lantliga rötter.

Lekplatsen med bondgårdstema består av en härlig blandning av interaktiva lekredskap som uppmuntrar barnen att utforska, lära sig och ha roligt.

Med funktioner som traktorklättringsenheter, spårlek och en specialdesignad UniPlay-enhet som liknar en lada erbjuder denna lekplats en unik och engagerande upplevelse.

skanna
för att
läsa
mer

Lassagården, Sverige

Ge dig ut på ett romerskt äventyr

Lekplatsen med romerskt tema på campingplatsen Seecamping Langlau vid sjön Brombachsee erbjuder barnen en spännande och uppslukande lekupplevelse under semestern.

Lekplatsens mittpunkt är en stor UniPlay-ställning som är utformad för att likna byggnader från romartiden längs Limes. Detta kompletteras av en mängd olika individuella lekredskap, bland annat en gungbräda, en nestgunga, balansredskap, en hängmatta och en karusell.

Det var viktigt att alla barn skulle ha möjlighet att leka tillsammans oavsett förmåga. Därför har man valt produkter med tanke på detta. Runtomkring lekställningen finns till exempel gungbräda, gruppungga, balansredskap, hängmatta och en karusell.

Läs mer om
hela lekplatsen

Brombachsee, Tyskland

Leka på regnbågen

Arc en Ciel Park, vars namn betyder "regnbåge", fungerar som en ledstjärna för inkludering och glädje.

Lekplatsen ligger på IME de Montaury-basen i Nîmes och är en del av ett center som drivs av franska Röda Korset och som ägnar sig åt att ta hand om och stötta barn med flera funktionsnedsättningar.

Lekplatsen Arc en Ciel är noggrant utformad med fokus på tillgänglighet, inkludering och sensorisk lek. Valet av utrustning gör det möjligt för barn med olika förmågor att leka, antingen genom känsel, hörsel eller skonsamma rörelser.

En riktig framgångssaga!

Inkluderande lek i Hazlehead

Aberdeen City Council påbörjade ett uppdrag för att omvandla Hazlehead Parks lekplats till ett landmärke för inkluderande lek.

Parken, som är indelad i fyra tematiska delar vänder sig till olika åldersgrupper och förmågor, vilket säkerställer en inkluderande lek miljö.

Bland nyckelfunktionerna finns ett 12,5 m högt torn av "Giant Redwood" och skraddarsydda lekredskap med djungeltema. I "Inclusive Village", som utvecklats med hjälp av Sense Scotland, finns tillgänglighetsanpassade föremål, musikinslag och lugna utrymmen.

Hazlehead lekplats är nu en av de mest inkluderande lekparkerna i Skottland och erbjuder dynamiska lekupplevelser för barn i åldrarna 1-12 år.

Skanna qr koden för mer information

Titta på film från lekplatsen

Aberdeen, Storbritannien

Club Hotel Aguamarina

Club Hotel Aguamarina introducerade en unik lekplats för barn, utformad för att ge en härlig semesterupplevelse för hela familjen.

Lekplatsen har marint tema inspirerat av hotellets maskotar "Aguanimals" och erbjuder äventyr för barn i alla åldrar.

Sand Zone (0-5 år): Detta område är inriktat på sensorisk och motorisk utveckling med vippbrädor, rutschkanor och gungor. Sanden erbjuder taktila upplevelser som stimulerar balans, styrka och rörelseförmåga. En ingång med slottstema ger ett lekfullt välkomnande till utrymmet.

Det gummibelagda området innehåller mer utmanande lekelement, som klätter ställning, snurrlek och en skeppsbruten båt. Den här zonen övergår på ett kreativt sätt från djuphavsblått, som representerar Captain Evils båt, till stranden där Aguanimals båt har landat. Här finns också en hängmatta för lugna stunder och fantasifull lek.

**Kolla in
kundcaset**

Minorca, Spanien

Planerar du ett inkluderande lekprojekt?

1 Kostnadsfri designkonsultation

Vår kostnadsfria designkonsultationstjänst erbjuder personlig vägledning som är skräddarsydd efter dina specifika behov och preferenser, vilket säkerställer att varje aspekt av ditt projekt beaktas innan det genomförs.

2 Förvandla din design till verklighet

Vi designar inte bara rolig utrustning; vi vill också hjälpa barn att utvecklas fysiskt, socialt, kognitivt och kreativt. Vår design blir verklighet och passar alla åldrar, kön och förmågor, så att alla kan uppleva glädjen i att leka.

...Vi är här för att hjälpa till!

3 Stöd steg för steg

Med steg-för-steg-stöd följer vi dig genom varje steg i designprocessen och ger vägledning, feedback och hjälp för att säkerställa ett smidigt och framgångsrikt genomförande av ditt projekt från början till slut.

Kontakta oss gärna om du vill veta mer:

+46 380 473 00

hags@hags.com

hags.se

VARJE FÖRÄNDRING GÖR SKILLNAD

Resurserna kan vara begränsade, och det är bra att se hur man kan göra lekplatserna bättre med enkla åtgärder.

CHECKLISTA FÖR INKLUDERANDE LEK

1. Inventering av befintlig lek

Vem är lekplatsen tillgänglig för idag? Tänk på tillgängligheten utifrån de vanligaste funktionsnedsättningarna.

- Nedsatt rörlighet
- ADHD
- Intellektuell funktionsnedsättning
- Synnedsättning
- Autism
- Hörselnedsättning

2. Nedskrivning av rörelse

- Hur är ytan runt lekfunktionerna?
- Finns det några spel på bottenvåningen?
- Är det möjligt att byta ut vissa paneler?
- Är det möjligt att byta till olika gungsitsar?
- Är svårighetsgraden varierande?
- Finns det plats för en rullstol på bord och bänkar?
- Finns det öppningar i några kantlinjer?
- Kan sandlådor eller sandbord höjas?
- Finns det extra greppbågar?
- Är det möjligt att få skydd mot solen?

ADHD

- Finns det fysiskt utmanande spel, till exempel klätterspel eller hinderbanor?
- Finns det möjlighet till aktiviteter i högt tempo,
- som gungor eller rutschkanor?
- Kan du dela in lekytan i öar?
- Är det möjligt att skilja på lekintensiva och lugna områden?

Intellektuell funktionsnedsättning

Det innebär att barn ofta leker tills de är mycket äldre.

- Är lekredskapen tillräckligt stora?
- Finns det tydliga och enkla spelfunktioner?

Synnedsättning

- Kan orienteringen stärkas med hjälp av fyror, t.ex. vindspel eller vatten?
- Är det möjligt att skapa referenspunkter för orientering, till exempel med stigar, buskar eller blomlådor?
- Hur skapar vi bra belysning?
- Kan vi lägga till en taktil informationstavla?
- Kan vi skapa kontrastmarkeringar på lekställningar, början och slutet av trappstegen, ledstängerna etc.?

Autism

- Måste lekplatsen vara inhägnad med ett staket?
- Är det möjligt att skapa en struktur genom färg?
- Kan du göra någon del av lekplatsen lugnare?
- Finns det saker att leka med som inte kräver samarbete?

Hörselnedsättning

- Är det möjligt att lägga till balansspel, helst nära marken?
- Behöver du lägga till visuell information?
- Är det möjligt att minimera störande ljud?

hags.se

hags@hags.com

+46 380 473 00

HAGS®

Inspiring all generations

SOCIALA MEDIER

ISSUE A

© HAGS. Alla rättigheter förbehållna. HAGS är en division av PlayPower, Inc.